

SKÝRSLA UM FRUMATHUGANIR

A GROÐRI I ÞJORSARVERUM SUMARIÐ 1970

Eftir

Bergþór Jóhannsson, cand. real.

og

dr. Hörð Kristinsson

Gert fyrir Orkustofnun

af

Náttúrufræðistofnun Íslands

**SKÝRSLA UM FRUMATHUGANIR
A GROÐRI I ÞJORSARVERUM SUMARIÐ 1970**

Eftir

Bergþór Jóhannsson, cand. real.

og

dr. Hörð Kristinsson

Gert fyrir Orkustofnun

af

Náttúrufræðistofnun Íslands

E F N I S Y F I R L I T

Bls.

Tilgangur	1
Almennar athuganir	1
Mýrlendi	2
Rústasvæði	2
Víflesjur	3
Melar	4
Þekjumælingar á gróðurfélögum	4
Greining tegunda	5
Aðstaða	5
Tillögur um framhaldsrannsóknir	6
Þekjumælingar	8
Bráðabirgðalisti yfir plöntutegundir fundnar í Þjórsárverum í júlí 1970	14

Tilgangur

Þessar frumathuganir miðuðust við að fá yfirlits-mynd af helztu gróðurlendum í Þjórsárverum, svo og öðrum aðstæðum, og gera samkvæmt þeim áætlun um framhaldsrannsóknir þar.

Almennar athuganir

Dvalist var í Þjórsárverum dagana 24.-30. júlí 1970. Tjaldað var við Hnifárver. Athuganir beindust því aðallega að Tjarnarveri og Oddkelsveri.

A þeim árstíma, sem athuganirnar fóru fram, voru hagar Þjórsárveranna mjög bitnir. Starir og grastegundir voru svo snöggbitnar á myra- og rústasvæðunum, að tæplega fundust nokkurs staðar öx né puntur á þeim. Það torveldar mjög greiningu tegundanna, nema að undangenginni reynslu á greiningu þeirra eftir blaðeinkennum einum saman. Mikið magn af gæsadriti var hvarvetna um hagana. Bendir það til þess, að hér hafi aðallega verið gæsir að verki, en ekki sauðfé, enda sáust fáar kindur. Virtust bithagarnir vera nýttir til hins ýtrasta, og því ekki fráleitt að ætla, að stærð þeirra takmarki að einhverju leyti stærð gæsastofnusins. Nokkuð fannst af gæsahræjum, en þó ekki mikið. A 2.2 km leið í beinni línu yfir Oddkelsver ofanvert sáust t.d. 5 skrokkar.

I Þjórsárverum eru fjórar gerðir gróðurlenda algengastar: Mýrlendi, rústasvæði, viðiflesjur og melar. Þessum gróðurlendum verður nú lýst hverju fyrir sig.

Mýrlendi

A viðáttumiklum svæðum (t.d. í Oddkelsveri) er myrástör ríkjandi með ivafi af hengistör eða stinnastör og stundum gulvíði eða engjarós. Þar sem votara er verður gulstör ríkjandi. Gulstörin er allgróf, og virðist bitast minna en hinar smágerðari starir. Mosar eru viða mjög áberandi á votlendi, og sums staðar ríkjandi. Aðaltegundir mosa í myrlendi voru Aulacomnium palustre, Calliergon giganteum, C. sarmentosum, C. stramineum, Cinclidium stygium, Drepanocladus exannulatus, D. revolvens, Helodium blandowii, Meesia trifaria, Oncophorus virens, Paludella squarrosa, Philonotis fontana, Plagiomnium rugicium, Pseudobryum cincidioides, Scorpidium scorpioides, S. turgescens og Tomentypnum nitens. Litið sem ekkert er um fléttur í myrlendinu.

Rústasvæði

Pau einkennast af 6-12 m löngum og 4-7 m breiðum hryggjum (rústir) með votlendi eða tjörnum á milli. Pau mynda því eins konar mosaik af margvislegum gróðurfélögum, allt eftir hæð jarðvatnsins á hverjum stað. Tjarnarbotnar eru venjulega alvaxnir mosunum Scorpidium scorpioides, Drepanocladus revolvens eða D. tundrae; en við jaðrana er oft gulstör eða tjarnastör. Þar sem jarðvatnsstaðan er lægri eru svæði með blátoppastör, hengistör, hálmgresi eða myrástör. Mynda pau oft kraga umhverfis tjarnirnar. Annað algengt gróðurfélag er blendingur af klófífu og túnvingli, og viða eru mosategundir ríkjandi. Rústirnar sjálfar eru

miklu auðugri að tegundafjölda en dældirnar á milli þeirra. Uppi á þeim er oftast lynggróður með miklu af grávíði og grasvíði, sömuleiðis stinnastör, krækilyngi, mosalyngi, svo og ýmsum öðrum purrlendisjurtum. Af mosum er mikið af Racomitrium canescens og Drepanocladus uncinatus, enn fremur margar tegundir af fléttum, svo sem Cladonia pocillum, C. coccifera, Baeomyces rufus, Cetraria islandica o.fl. Af gróðrinum mætti álíta, að staðsetning rústanna sé sifelldum breytingum háð. Pannig virðast tjarnarbotnarnir stundum hvelfast upp og verða að rústum, og rústirnar sökkva niður og mynda tjarnir. Sú ályktun er dregin af því, að á sumum tjarnarbotnum finnast leifar af botnföstum víðirunnum, og annars staðar eru upphvelfdir tjarnarbotnar með visnuðum tjarnarbotnamosum. Klaki reyndist yfirleitt vera á 25-30 cm dýpi uppi á rústunum, en 40-60 cm á milli þeirra. Enginn klaki fannst í tjarnarbotnunum, a.m.k. hlýtur að vera tölувert dýpra á hann þar, ef nokkur er.

Víðiflesjur

I jaðri veranna eru víða purrlend höll og hæðir með víði. Koma þar fyrir allar íslenzku víðitegundirnar, en mest er af grávíði. Á þessum svæðum er einnig mikið um krækilyng, stinnastör, túnvingul, bláberjalyng, lambagras og ýmsar aðrar blómjurtir. Aðalmosar eru Racomitrium canescens, Drepanocladus uncinatus og Bartramia ithyphylla. Hér er einnig talsvert um fléttur eins og Peltigera rufescens, Cetraria delisei og Stereocaulon alpinum. Þar sem hærra ber renna víðiflesjurnar smám saman yfir í mólendi,

sem er þýfðara, með minna af viði, en fléttuauðugra. Þar eru hreindýrafléttur og aðrar tegundir af ættkvíslinni Cladonia áberandi, og sums staðar nokkuð af fjallagrösum (Cetraria islandica).

Melar

Víðáttumestu gróðurlendin umhverfis verin eru blásnir melar með afar lítilli gróðurþekju. Þar eru á stangli viðiplöntur (grávíðir og grasvíðir), melskriðnablóm, lambagras, mísareyra, blóðberg, holurt, móasef og axhæra. Aðalmosinn þar er Racomitrium canescens.

Pekjumælingar á gróðurfélögum

Hlutverk pekjumælinga er að mynda grundvöll fyrir flokkun og aðgreiningu gróðurfélaga, finna út tegundasamsetningu einstakra gróðurfélaga, og hversu mikinn pátt hver einstök tegund á í samfélagsmynduninni. Í þessu skyni er nauðsynlegt að gera mikinn fjölda pekjumælinga í hverju gróðurlendi. Þær eru gerðar í afmörkuðum reitum af ákveðinni stærð. Tegundirnar eru nafngreindar og skráðar á staðnum, og þekjan metin. Niðurstöðurnar eru í töfluformi, og úrvinnsla þeirra getur farið fram síðar.

I sumar voru gerðar pekjumælingar í fjórum reitum í mismunandi gróðurlendum í tilraunaskyni. Þessum mælingum var ekki stlað að gefa neinar vísindalegar niðurstöður, heldur gerðar til þess að auðvelda undirbúning frekari aðgerða næsta sumar. Notuð var reitstærðin 2x2 m. Reyndist hún hentug viðast hvar. Þó þarf stærri reiti á víðiflesjum,

og líklega verður sums staðar að nota smærri reiti, t.d. á árbökkum, og sums staðar á rústasvæðunum. Töflur frá þessum þekjumælingum fylgja skýrslunni.

Greining tegunda

Til þess að fullt gagn sé að þekjumælingum, þarf að vera hægt að nafngreina sem flestar tegundir, sem fyrir koma í reitunum. Það er vandasamt verk, einkum þar sem undirstöðurannsóknir á íslenzku flórunni eru enn of skammt á veg komnar, og því lítið til af greiningarlyklum fyrir íslenzkar tegundir, að háplöntum undanskildum. Var því lögð áherzla á það í sumar, að fá yfirlit yfir þær tegundir, sem vaxa í Þjórsárverum og safna þeim, sem ekki urðu greindar á staðnum, svo að hægt yrði að greina sem mest af þeim fyrir næsta sumar. Þessari skýrslu fylgir listi yfir þær tegundir, sem fundust síðastliðið sumar og greindar hafa verið, en nokkuð af tegundum er enn ógreint. Samkvæmt reynslunni frá í sumar er sérstök ástaða til að athuga möguleika á greiningu óblómgaðra (bitinna) stara og grastegunda. Var nokkru safnað í því skyni.

Aðstaða

Eigi framhaldsrannsóknir að fara fram næsta sumar, er ekilegt að til staðar sé húsnæði á sem hentugustum stað, þannig að ekki verði of miklum erfiðleikum bundið að komast um aðalhluta veranna. Ef tjöld eru notuð, þurfa þau að vera nægilega stórr, til að hægt sé að koma fyrir í þeim vinnumáðum. Til greininga á plöntum þurfa að vera fyrir hendi,

auk helztu greiningarbóka, smásjá og stereoskop og hent-ugur ljósabúnaður fyrir þau tæki. Reynslan frá í summar sýnir, að jaðnvel þótt hvorki sé til staðar húsnaði né rafmagn, eins og þó væri æskilegast, má samt hafa mikil gagn af smásjá við greiningar.

Tillögur um framhaldsrannsóknir

- a) Framkvæma skal þekjumælingar á hinum ýmsu gróðurfélögum í Þjórsárverum næsta summar. Leggja skal áherzlu á að greina sem flestar tegundir reitanna á staðnum, en öðrum verði safnað til greiningar að vetrí. Nægilega margar þekjumælingar ætti að mega fá á 4-8 vikum, ef sæmilega viðrar.
- b) Úrvinnsla úr töflum þekjumælinganna skyldi fara fram á næsta hausti og vetrí. Þeim er í fyrsta lagi ætlað að leggja grundvöll að aðgreiningu og flokkun einstakra gróðurfélaga og í öðru lagi að ákveða hlutfallslegan þátt einstakra tegunda í hinum óliku gróðurfélögum.
- c) Á öðru sumri gætu farið fram rannsóknir á viðáttu einstakra gróðurfélaga og útbreiðslu þeirra í Þjórsárverum.
- d) Uppskerumælingar, sem kynnu að verða gerðar í sambandi við fædurannsóknir gæsanna, ættu að vera í náinni samvinnu við þekjumælingarnar, svo að auðvelt verði að flokka gróðurfélög þau, sem uppskerumælingar eru gerðar á, inn í kerfi það, sem kemur fram við niðurstöður þekjumælinga. Með því móti skapast

möguleikar á að áætla heildarmagn einstakra tegunda, sem máli kynnu að skipta, um allt svæðið.

- e) Ef samanburðar er óskað við önnur svæði á hálandinu gætu þekjumælingar farið fram á þeim þegar á fyrsta sumri, ef tími væri til, en að sumu leyti gæti verið heppilegra að geyma þær til síðari sumars, er niðurstöður lægju fyrir frá Þjórsárverum. Myndi það að líkindum spara þekjumælingar.

Pekjumælingar

Pekja var metin í hundraðshlutum, en í töflunum er notaður eftirfarandi skali:

1	-	pekja innan við 5 %
2	-	5 % - 25 %
3	-	25 % - 50 %
4	-	50 % - 75 %
5	-	75 % -100 %

Tegundum með pekjutölu 1 er í töflunum skipt í two hópa með striki, í efri hópnum eru tegundir með 1 % - 5 % pekjuhlutfall, í þeim neðri, tegundir með pekjuhlutfall undir 1 %. Í síðasta hópnum (pekjuhlutfall minna en 1 %) er tegundum raðað í stafrófsröð, annars eftir pekjuhlutfalli.

Stafirnir framan við tegundaheiti merkja:

- f: fléttu
- h: háplanta
- m: mosi

1. Raklendir, smáþýfðir, nærri hallalausir móar í jaðri á rústasvæði leiða upp í purrar víðiflesjur. Skammt ofan reitsins er grófara þýfi, áður en víðiflesjur taka við.

Gróðurþekja um 100 %	mosar	þekja um 67 %
	háplöntur	- - 31 %
	fléttur	- - 1 %

m	Drepanocladus uncinatus	3
m	Racomitrium canescens	2
h	Salix glauca	2
h	Salix herbacea	2
h	Carex bigelowii	2
m	Sphagnum girgensohnii	1
h	Harrimanella hypnoides	1
m	Anthelia juratzkana	1
f	Cladonia lepidota	1
m	Conostomum tetragonum	1
h	Empetrum nigrum	1
h	Festuca	1
f	Peltigera canina	1
m	Pohlia cruda	1
h	Polygonum viviparum	1
m	Polytrichum alpinum	1
h	Saxifraga hirculus	1

2. Þurrlandar viðiflesjur um 50 m ofan við reit 1.

Lítils háttar halli í SA.

Gróðurþekja um 90 %	háplöntur þekja um 47 %
mosar	- - 41 %
fléttur	- - 1 %

m	Racomitrium canescens	3
h	Salix glauca	2
h	Carex bigelowii	2
m	Drepanocladus uncinatus	2
h	Salix phylicifolia	1
m	Anthelia juratzkana	1
h	Festuca rubra	1
h	Silene acaulis	1
h	Empetrum nigrum	1
m	Bryum	1
h	Salix herbacea	1
h	Thalictrum alpinum	1
h	Armeria maritima	1
m	Bartramia ithyphylla	1
h	Bartsia alpina	1
h	Botrychium lunaria	1
h	Cerastium alpinum	1
f	Cetraria delisei	1
h	Galium normanii	1
h	Luzula spicata	1
f	Peltigera rufescens	1
m	Pohlia cruda	1
h	Polygonum viviparum	1
m	Polytrichum juniperinum	1
f	Stereocaulon	1

3. Uppi á rúst milli tjarna. Rústin 6 m breið í annan endann, 12 m á lengd að meðtöldum mjóum hrygg úr hinum endanum. Reiturinn smáþýfður, um 15 cm háar þúfur. 28 cm niður á klaka.

Gróðurþekja um 98 %	mosar þekja um 71 %
	háplöntur - - 23 %
	fléttur - - 3 %

m	Racomitrium canescens	4
m	Drepanocladus uncinatus	2
h	Salix glauca	2
h	Carex bigelowii	1
h	Salix herbacea	1
h	Empetrum nigrum	1
m	Anthelia juratzkana	1
h	Harrimanella hypnoides	1
m	Polytrichum alpinum	1
f	Cladonia pocillum	1
m	Sphagnum teres	1
f	Baeomyces rufus	1
h	Bartsia alpina	1
m	Bartramia ithyphylla	1
f	Biatora	1
h	Cardamine nymanii	1
m	Cephalozia pleniceps	1
f	Cetraria islandica	1
f	Cladonia coccifera	1
f	Cladonia lepidota	1
m	Diphyscium foliosum	1
h	Euphrasia frigida	1
h	Festuca	1

f	Lecidea	1
f	Pannaria pezizoides	1
h	Pedicularis flammea	1
m	Pleuroclada albescens	1
m	Polygonatum urnigerum	1
m	Pohlia cruda	1
h	Polygonum viviparum	1
f	Psoroma hypnorum	1

4. Flatlendi milli rústa á two vegu og milli tjarna á two. 10-15 cm ofan vatnsborðs.

Gróðurþekja um 100 %	mosar	þekja um 80 %
	háplöntur	- - 20 %

m	<i>Calliergon giganteum</i>	3
m	<i>Drepanocladus exannulatus</i>	3
<hr/>		
h	<i>Eriophorum angustifolium</i>	2
<hr/>		
m	<i>Calliergon sarmentosum</i>	1
h	<i>Festuca rubra</i>	1
m	<i>Philonotis fontana</i>	1
h	<i>Saxifraga hirculus</i>	1
<hr/>		
m	<i>Bartramia ithyphylla</i>	1
m	<i>Bryum pallens</i>	1
m	<i>Calliergon stramineum</i>	1
h	<i>Cardamine nymanii</i>	1
h	<i>Carex canescens</i>	1
m	<i>Dicranella palustris</i>	1
h	<i>Koenigia islandica</i>	1
m	<i>Oncophorus virens</i>	1
m	<i>Plagiomnium rugicicum</i>	1
m	<i>Pohlia wahlenbergii</i>	1
h	<i>Salix phylicifolia</i>	1

Bráðabirðalisti yfir plöntutegundir
fundnar í Þjórsárverum í júlí 1970.

Athuga ber, að engin séstök áherzla var lögð á að finna allar tegundir mosa og fléttina á svæðinu, og einnig, að hér er í nokkrum tilfellum um bráðabirgðana afngreiningar að ræða, sem þurfa nákvæmrar endurskoðunar við. Nokkuð af tegundum er enn ónafngreint. Varast ber að nota skrá pessa sem heimild.

Háplöntur

- Agrostis stolonifera* L.
- Alchemilla filicaulis* Bus.
- Angelica archangelica* L.
- Arabis alpina* L.
- Arenaria norvegica* Gunn.
- Armeria maritima* (Mill.) Willd.
- Bartsia alpina* L.
- Betula nana* L.
- Botrychium lunaria* (L.) Sw.
- Calamagrostis neglecta* (Ehrh.) Gaertn., Meyer & Scherb.
- Cardamine nymanii* Gand.
- Cardaminopsis petraea* (L.) Hiit.
- Carex bigelowii* Torr.
- Carex canescens* L.
- Carex lachenalii* Schkuhr
- Carex lyngbyei* Hornem.
- Carex nigra* (L.) Reich.
- Carex rariflora* (Wahlenb.) Sm.
- Carex rostrata* Stokes
- Carex rufina* Drej.
- Carex saxatilis* L.
- Cerastium alpinum* L.
- Cerastium cerastoides* (L.) Britton
- Cerastium fontanum* Baumg.

Chamaenerion latifolium (L.) Sweet
Coeloglossum viride (L.) Hartm.
Comarum palustre L.
Deschampsia alpina (L.) Roemer & Schultes
Draba norvegica Gunn.
Dryas octopetala L.
Empetrum nigrum L.
Epilobium alsinifolium Vill.
Epilobium anagallidifolium Lam.
Epilobium hornemannii Reichenb.
Equisetum arvense L.
Equisetum variegatum Schleich.
Erigeron uniflorum L.
Eriophorum angustifolium Honck.
Eriophorum scheuchzeri Hoppe
Euphrasia frigida Pugs.
Festuca rubra L.
Festuca vivipara (L.) Sm.
Galium normanii O. Dahl
Gentiana nivalis L.
Gentianella tenella (Rottb.) Boerner
Geranium sylvaticum L.
Gnaphalium supinum L.
Harrimanella hypnoides (L.) Coville
Hieracium alpinum L. sens. Löve
Hieracium pallidum Biv. sens. Löve
Hippuris vulgaris L.
Juncus arcticus Willd.
Juncus biglumis L.
Juncus trifidus L.
Juncus triglumis L.
Kobresia myosuroides (Vill.) Fiori & Paol.
Koenigia islandica L.
Loiseleuria procumbens (L.) Desv.
Luzula arcuata (Wahlenb.) Sw.
Luzula spicata (L.) Cand.

- Menyanthes trifoliata* L.
Minuartia biflora (L.) Schinz & Thell.
Minuartia rubella (Wahlenb.) Hiern
Oxyria digyna (L.) Hill
Parnassia palustris L.
Pedicularis flammea L.
Phleum commutatum Gaud.
Pinguicula vulgaris L.
Poa alpigena (Fr.) Lindm.
Poa alpina L.
Poa glauca Vahl
Polygonum viviparum L.
Potamogeton alpinus Balb.
Potentilla crantzii (Cr.) Beck
Pyrrola minor L.
Ranunculus acris L.
Ranunculus hyperboreus Rottb.
Rhodiola rosea L.
Rumex acetosa L.
Sagina intermedia Fenzl
Sagina procumbens L.
Sagina saginoides (L.) Karst.
Salix glauca L.
Salix herbacea L.
Salix lanata L.
Salix phylicifolia L.
Saxifraga caespitosa L.
Saxifraga cernua L.
Saxifraga hirculus L.
Saxifraga hypnoides L.
Saxifraga nivalis L.
Saxifraga oppositifolia L.
Saxifraga rivularis L.
Saxifraga stellaris L.
Saxifraga tenuis (Wahlenb.) H. Sm.
Sedum villosum L.
Selaginella selaginoides (L.) Link

Sibbaldia procumbens L.
Silene acaulis (L.) Jacq.
Silene vulgaris (Moench) Garcke
Taraxacum spectabile Dahlst. sens. Löve
Thalictrum alpinum L.
Thymus praecox Opiz
Tofieldia pusilla (Michx.) Pers.
Triisetum spicatum (L.) Richt.
Vaccinium uliginosum L.
Veronica alpina L.
Veronica fruticans Jacq.
Viola palustris L.
Viscaria alpina (L.) G. Don

Mosar

Andreaea rupestris Hedw.
Aneura pinguis (L.) Dum.
Anthelia juratzkana (Limpr.) Trev.
Aongstroemia longipes (Sommerf.) B.S.G.
Arctoa fulvella (Dicks.) B.S.G.
Aulacomnium palustre (Hedw.) Schwaegr.
Barbilophozia hatcheri (Evans) Loeske
Barbilophozia kunzeana (Hueb.) K. Muell.
Barbula recurvirostra (Hedw.) Dix.
Bartramia ithyphylla Brid.
Blepharostoma trichophyllum (L.) Dum.
Brachythecium groenlandicum (C. Jens.) Schljak.
Brachythecium reflexum (Starke ex Web. & Mohr) B.S.G.
Brachythecium rivulare B.S.G.
Brachythecium salebrosum (Web. & Mohr) B.S.G.
Brachythecium starkei (Brid.) B.S.G.
Bryum angustirete Kindb. ex Mac.
Bryum arcticum (R. Br.) B.S.G.
Bryum calophyllum R. Br.
Bryum pallens Sw.
Bryum pseudotriquetrum (Hedw.) Gaertn., Meyer & Scherb.

- Bryum weigelii* Spreng.
Calliergon giganteum (Schimp.) Kindb.
Calliergon richardsonii (Mitt.) Kindb. ex Warnst.
Calliergon sarmentosum (Wahlenb.) Kindb.
Calliergon stramineum (Brid.) Kindb.
Calliergonella cuspidata (Hedw.) Loeske
Campylium polygamum (B.S.G.) C. Jens.
Campylium stellatum (Hedw.) C. Jens.
Catoscopium nigritum (Hedw.) Brid.
Cephalozia bicuspidata (L.) Dum.
Cephalozia pleniceps (Aust.) Lindb.
Cephaloziella hampeana (Nees) Schiffn.
Cephaloziella rubella (Nees) Warnst.
Ceratodon purpureus (Hedw.) Brid.
Cinclidium stygium Sw.
Climacium dendroides (Hedw.) Web. & Mohr
Conostomum tetragonum (Hedw.) Lindb.
Cratoneuron filicinum (Hedw.) Spruce
Desmatodon latifolius (Hedw.) Brid.
Dichodontium pellucidum (Hedw.) Schimp.
Dicranella crispa (Hedw.) Schimp.
Dicranella palustris (Dicks.) Grundw. ex E. Warb.
Dicranella subulata (Hedw.) Schimp.
Dicranoweisia crispula (Hedw.) Lindb.
Diphyscium foliosum (Hedw.) Mohr
Distichium capillaceum (Hedw.) B.S.G.
Drepanocladus aduncus (Hedw.) Warnst.
Drepanocladus exannulatus (B.S.G.) Warnst.
Drepanocladus revolvens (Sw.) Warnst.
Drepanocladus tundrae (H. Arnell) Loeske
Drepanocladus uncinatus (Hedw.) Warnst.
Encalypta rhabdocarpa Schwaegr.
Eurhynchium pulchellum (Hedw.) Jenn.
Fissidens osmundoides Hedw.
Grimmia affinis Hornsch.
Grimmia apocarpa Hedw.
Grimmia stricta Turn.

- Helodium blandowii* (Web. & Mohr) Warnst.
Hygrohypnum ochraceum (Turn. ex Wils.) Loeske
Hylocomium splendens (Hedw.) B.S.G.
Hypnum revolutum (Mitt.) Kindb.
Isopterygium pulchellum (Hedw.) Jaeg. & Sauerb.
Kiaeria starkei (Web. & Mohr) Hag.
Leptobryum pyriforme (Hedw.) Wils.
Lescuraea incurvata (Hedw.) Lawt.
Lescuraea patens (Lindb.) H. Arnell & C. Jens.
Lophozia alpestris (Schleich. ex Web.) Evans
Lophozia ventricosa (Dicks.) Dum.
Marchantia polymorpha L.
Marsupella emarginata (Ehrh.) Dum.
Meesia trifaria Crum, Steere & Anderson
Meesia uliginosa Hedw.
Nardia geoscyphus (DeNot.) Lindb.
Nardia scalaris (Schrad.) Gray
Oncophorus virens (Hedw.) Brid.
Paludella squarrosa (Hedw.) Brid.
Pellia neesiana (Gottsche) Limpr.
Philonotis fontana (Hedw.) Brid.
Plagiomnium rugiculum (Laur.) Kop.
Plagiothecium denticulatum (Hedw.) B.S.G.
Pleuroclada albescens (Hook.) Spruce
Polygonatum urnigerum (Hedw.) Beauv.
Pohlia cruda (Hedw.) Lindb.
Pohlia drummondii (C. Muell.) Andr.
Pohlia schleicheri Crum
Pohlia wahlenbergii (Web. & Mohr) Andr.
Polytrichum alpinum Hedw.
Polytrichum commune Hedw.
Polytrichum juniperinum Hedw.
Polytrichum swartzii Hartm.
Preissia quadrata (Scop.) Nees
Pseudobryum cinctidioides (Hueb.) Kop.
Racomitrium canescens (Hedw.) Brid.

Racomitrium fasciculare (Hedw.) Brid.
Racomitrium heterostichum (Hedw.) Brid.
Racomitrium lanuginosum (Hedw.) Brid.
Racomitrium microcarpum (Hedw.) Brid.
Rhizomnium personii Kop.
Rhizomnium pseudopunctatum (Bruch & Schimp.) Kop.
Rhytidadelphus squarrosus (Hedw.) Warnst.
Scapania irrigua (Nees) Dum.
Scapania paludosa (K. Muell.) K. Muell.
Scapania scandica (Arn. & Buch) Macv.
Scapania undulata (L.) Dum.
Scorpidium scorpioides (Hedw.) Limpr.
Scorpidium turgescens (T. Jens.) Loeske
Solenostoma atrovirens (Schleich. ex Dum.) K. Muell.
Sphagnum girgensohnii Russ.
Sphagnum teres (Schimp.) Aongstr. ex Hartm.
Sphagnum warnstorffii Russ.
Splachnum sphaericum Hedw.
Splachnum vasculosum Hedw.
Timmia austriaca Hedw.
Tomentypnum nitens (Hedw.) Loeske
Tortula norvegica (Web.) Wahlenb. ex Lindb.
Tortula ruralis (Hedw.) Gaertn., Meyer & Scherb.
Tritomaria quinquedentata (Huds.) Buch

Fléttur

Alectoria minuscula Nyl.
Alectoria pubescens (L.) R.H. Howe
Baeomyces rufus (Huds.) Rebent.
Cetraria delisei (Bory) Th. Fr.
Cetraria hepaticon (Ach.) Vain.
Cetraria islandica (L.) Ach.
Cladonia acuminata (Ach.) Norrl.
Cladonia cariosa (Ach.) Spreng.

- Cladonia coccifera* (L.) Willd.
Cladonia ecmocyna (Ach.) Nyl.
Cladonia gracilis (L.) Willd.
Cladonia lepidota Nyl.
Cladonia macrophyllodes Nyl.
Cladonia mitis Sandst.
Cladonia pocillum (Ach.) O. Rich.
Cladonia pyxidata (L.) Hoffm.
Cladonia rangiferina (L.) G. Web. ex Wigg.
Cornicularia aculeata (Schreb.) Ach.
Ochrolechia frigida (Sw.) Lyngé
Pannaria pezizoides (G. Web.) Trev.
Parmelia saxatilis (L.) Ach.
Parmeliella arctophila (Th. Fr.) Malme
Peltigera aphosa (L.) Willd.
Peltigera canina (L.) Willd.
Peltigera erumpens (Tayl.) Vain.
Peltigera leucophlebia (Nyl.) Gyeln.
Peltigera occidentalis (Dahl) Kristinss.
Peltigera rufescens (Weiss) Humb.
Peltigera venosa (L.) Baumg.
Pertusaria oculata (Dicks.) Th. Fr.
Psoroma hypnorum (Vahl.) Gray
Solorina bispora Nyl.
Solorina crocea (L.) Ach.
Stereocaulon alpinum Laur.
Stereocaulon arcticum Lyngé
Thamnolia subuliformis (Ehrh.) W. Culb.
Umbilicaria arctica (Ach.) Nyl.
Umbilicaria hyperborea (Ach.) Ach.
Umbilicaria proboscidea (L.) Schrad.
Umbilicaria torrefacta (Lightf.) Schrad.